

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ «ПІДВИЩЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СПРОМОЖНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ У КОНТЕКСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «ВІДКРИТА НАУКА»»

*За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України,
22 лютого 2024 р.*

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6103>

ЛУГОВИЙ Володимир Ілاریонович

*доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член (академік) НАПН України,
перший віцепрезидент НАПН України,
м. Київ, Україна*

Ірина Іванівна ДРАЧ

*доктор педагогічних наук, професор,
директор Інституту вищої освіти
НАПН України,
м. Київ, Україна*

ПЕТРОЄ Ольга Михайлівна

*доктор наук з державного управління,
професор, завідувач відділу дослідницької
діяльності університетів Інституту
вищої освіти НАПН України,
м. Київ, Україна*

Ірина Юріївна РЕГЕЙЛО

*доктор педагогічних наук, старший
науковий співробітник, начальник
науково-організаційного відділу
апарату Президії НАПН України,
м. Київ, Україна*

Анотація. У статті представлено результати виконання наукового дослідження за темою «Підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»» (державний реєстраційний № 0122U200775). Обґрунтовано актуальність виконаного дослідження, що зумовлено невідкладністю завдань розвитку дослідницької діяльності університетів; інтеграції вітчизняних університетів в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір; розширення можливостей закладів як учасників забезпечення стійкості України в умовах повномасштабної російської військової агресії та повоєнного відновлення України як сильної європейської держави. Охарактеризовано мету, завдання та методологічну основу дослідження, представлено найвагоміші результати на його трьох етапах. Запропоновано методичні рекомендації з модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України.

Ключові слова: дослідницька діяльність; відкрита наука; дослідницька е-інфраструктура; оцінювання дослідницької діяльності; механізми підвищення дослідницької спроможності; університети; євроінтеграція; повоєнне відновлення.

Наукове дослідження «Підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»» виконувалось в Інституті вищої освіти НАПН України впродовж 2021–2023 рр. колективом наукових працівників відділу дослідницької діяльності університетів — науковий керівник **В.І. Луговий**, доктор педагогічних наук, професор.

Актуальність дослідження передусім зумовлена проблемами низької ефективності дослідницької діяльності університетів. Зокрема, за результатами атестації закладів вищої освіти (ЗВО) у частині провадження ними наукової діяльності 4,6 % напрямів досліджень і розробок ЗВО відповідають світовому рівню розвитку науки і технологій (атестовано за групою «А»); водночас 39,0 % напрямів досліджень виконуються на задовільному рівні, забезпечують лише освітні потреби ЗВО (група «В»), а ще 30,3 % напрямів досліджень взагалі не атестовані.

Низька ефективність дослідницької діяльності університетів, неготовність закладів вищої освіти до проведення затребуваних бізнесом прикладних досліджень та до створення інноваційних інтелектуальних продуктів для економіки, недостатні практики впровадження цифрових технологій, негативно позначаються на якості вищої освіти та призводять до недостатнього рівня

дослідницької та інноваційної діяльності ЗВО, низької довіри до ЗВО в цілому.

Тому актуальність теми зумовлена невідкладністю завдань розвитку дослідницької діяльності університетів; інтеграції в Європейський простір вищої освіти (ЄПВО) та Європейський дослідницький простір (ЄДП); розширення можливостей закладів як учасників забезпечення стійкості України в умовах повномасштабної російської військової агресії та повоєнного відновлення України як сильної європейської держави.

На рівні UNESCO, ЄДП відкрита наука здобула визнання як пріоритетний напрям парадигмальних змін у системі дослідницької діяльності університетів; інклюзивний і демократичний засіб прозорості, відтворюваності, підвищення якості досліджень, а також їх використання промисловістю та суспільством як механізму стійкого зростання.

Отже, **метою** дослідження стало визначення та обґрунтування теоретичних основ і розроблення науково-методичних рекомендацій з модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука».

Для досягнення мети визначено та виконано комплекс **завдань**:

- обґрунтувати теоретичні основи підвищення дослідницької спроможності університетів Украї-

ни у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»;

- проаналізувати провідний вітчизняний та зарубіжний досвід з підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»;

- розробити науково-методичні рекомендації з модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України у контексті імплементації концепції «Відкрита наука» та повоєнного відновлення України як сильної європейської країни.

Методологічну основу дослідження становили:

- вивчення новітніх теоретичних розробок,
- аналіз національного законодавства, міжнародних і європейських нормативних документів,
- узагальнення кращих практик зарубіжних і українських університетів,
- анкетне опитування,
- розроблення науково обґрунтованих методичних рекомендацій,
- впровадження теоретичних і практичних результатів та ін.

Для аналізу та узагальнення міжнародних, європейських та національних стандартів відкритої науки передусім використано:

- Рекомендації щодо відкритої науки ЮНЕСКО (UNESCO, 2021);
- «Відкриті інновації, відкрита наука, відкритий світ — візія Європи» Європейського Союзу (European Commission, 2015);
- «Університети без стін — візія для 2030» Європейської асоціації університетів (European University Association, 2021);
- Національний план щодо відкритої науки України (Кабінет Міністрів України, 2022) та ін.

Дослідження виконувалось в три етапи, структуровані за основними завданнями. Виконання завдань засвідчують отримані результати.

Найвагоміші результати I-го етапу (1.01.2021 — 31.12.2021) полягають у тому, що:

- обґрунтовано теоретичні основи підвищення дослідницької спроможності університетів України у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»;
- розкрито цінності, принципи та переваги відкритої науки, її ключові характеристики та індикатори;
- обґрунтовано роль відкритої науки як ефективного шляху подолання тривалої кризи національної сфери наукових досліджень і розробок

України та підвищення ролі української науки для соціально-економічного розвитку;

- актуалізовано невідкладність завдань підвищення дослідницької спроможності університетів;
- розкрито роль відповідальності дослідницької діяльності університетів;
- з'ясовано підходи до оцінювання дослідницької діяльності та публікаційної активності університетів в ЄДП та ЄПВО в умовах відкритої науки.

Ключові характеристики відкритої науки розкриваються у визначенні, згідно з яким «Відкрита наука — спосіб організації та реалізації наукової та науково-технічної діяльності, який передбачає забезпечення доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури, наукових результатів та науково-технічної інформації з можливістю їх багаторазового використання, обміну та розповсюдження за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій з метою прискорення науково-технічного та суспільного розвитку, поглиблення співпраці між вченими з дотриманням авторських та суміжних прав, відкритості процесів створення, оцінки та розповсюдження наукових знань за межами традиційної наукової спільноти» (Луговий та ін., 2023, с. 23).

Серед *найвагоміших здобутків II етапу* (1.01.2022 — 31.12.2022) дослідження:

- узагальнено досвід відкритої науки провідних зарубіжних та українських університетів;
- розроблено модель екосистеми дослідницьких е-інфраструктур університетів України.

Авторська розробка враховує зміст *моделей відкритої науки*:

- ЄС з основними компонентами «відкриті дані, відкритий доступ до публікацій, відкрита академічна комунікація»;
- UNESCO, яка окрім відкритості знань, спрямовує на відкриту участь з соціальними учасниками, на відкритий міжгалузевий науковий діалог та забезпечення інфраструктури відкритої науки.

Включаючи структурні елементи «Відкриті дані», «Відкриті публікації», «Доброчесність та відповідальність досліджень», «Освіту і навички», «Громадську науку» та «Оцінку результатів дослідження», запропонована за результатами дослідження модель відображає основні напрями політики з формування та розвитку української екосистеми дослідницьких е-інфраструктур відкритої науки університетів, які створюють можливості ученим, співробітникам, студентам та усім іншим членам дослідницьких спільнот для залучення в процеси відкритої науки на всіх етапах досліджень, а також сприяють інтеграції дослідницьких екосистем університетів у національний та європейський дослідницькі простори.

Найвагомішими здобутками III етапу (1.01.2023 — 31.12.2023) дослідження є:

- емпіричний аналіз існуючого стану відкритої науки в ЗВО України (за результатами анкетного опитування «Відкрита наука в ЗВО України»);
- методичні рекомендації з модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України у контексті імплементації концепції «Відкрита наука».

Анкетне опитування «Відкрита наука в ЗВО України» проведено у період з 21 березня по 3 квітня 2023 р. Участь в опитуванні взяли понад 1,5 тис. респондентів, представників 110 ЗВО з усіх областей України і м. Києва, окрім окупованих територій Криму і Донбасу. В ході дослідження вивчалася думка респондентів щодо:

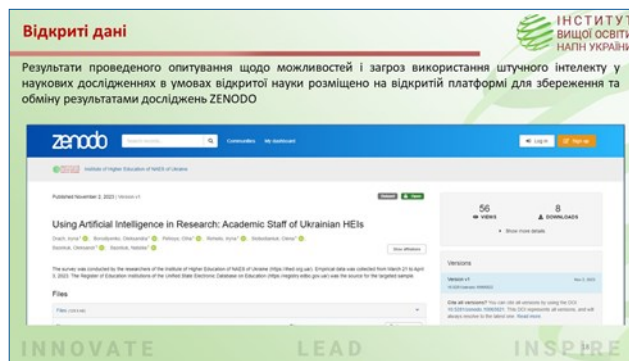
- стану розвитку відкритої науки у ЗВО України;
- дослідницької е-інфраструктури ЗВО щодо забезпечення розвитку відкритої науки;
- оцінювання дослідницької діяльності ЗВО в умовах відкритої науки;
- можливостей і загроз використання штучного інтелекту у наукових дослідженнях в умовах відкритої науки.

Респондентською базою дослідження слугував Реєстр суб'єктів освітньої діяльності (ЄДЕБО, 2023).

За даними опитування з'ясовано, що характерною ознакою для існуючої ситуації в українських ЗВО є поліваріативність сценаріїв розвитку відкритої науки: становлення відкритої науки як багатовимірний процес переходу є різним не лише для кожного окремого ЗВО, залежно від локації, масштабу, форми власності, профілю науково-технічної діяльності, галузевої приналежності ЗВО, але й залежить від статусу респондентів — представників різних соціальних та професійних груп персоналу за віком, статтю, посадою, науковим ступенем, вченим званням, досвідом дослідницької діяльності.

Результати проведеного опитування щодо можливостей і загроз використання штучного інтелекту у наукових дослідженнях в умовах відкритої науки розміщено на відкритій платформі для збереження та обміну результатами досліджень ZENODO.

За оцінками респондентів, найбільш вагомими чинниками, які сприяють переходу до відкритої науки, є:

- національна політика та рекомендації щодо відкритої науки (61,8 %);
- ініціативи керівництва ЗВО (56,0 %);
- політика та рекомендації ЄС щодо відкритої науки (53,8 %).

Серед найбільших перешкод щодо впровадження відкритої науки в ЗВО є:

- фінансові проблеми (61,0 %);
- відсутність стимулів для просування політики відкритої науки (50,8 %);
- відсутність політики та/або рекомендацій на національному рівні (38,4 %).

Розроблені методичні рекомендації з модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України скеровано на:

- використання загальної (рамкової) моделі розвитку університетів-лідерів для успішного університетського становлення і функціонування;

- впровадження першочергових заходів з розвитку відкритої науки в українських університетах на національному та інституційному рівнях;
- підвищення дослідницької спроможності університетів як природних осередків відкритої науки, у яких знання і продукуються, і поширюються;
- розв'язання проблеми фактичної закритості формально відкритої науки для дослідницьки неспроможних університетів.

За результатами виконання наукового дослідження *опубліковано*: 2 препринти (Луговий та ін., 2021; Луговий та ін., 2022), колективну монографію (Луговий та ін., 2023) та 16 розділів в інших монографічних виданнях, 110 наукових статей серед яких 35 — у наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection, 59 тез.

Наукові публікації

Рік	Аналітичні доповіді / розділи аналітичної	Монографії, розділи в монографіях	Препринти	Наукові статті	В т.ч.	Тези
2021		1	1	27	11	17
2022		8	1	36	10	19
2023	1	8		29	12	22
Всього	1	17	2	110	35	59

Матеріали дослідження лягли в основу підготовки розділу «*Розвиток дослідницького потенціалу університетів в умовах відкритої науки*» науково-аналітичної доповіді НАПН України «Вища освіта України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення: виклики та відповіді» (Кремень та ін., 2023).

Результати дослідження *впроваджено* шляхом:

- надання пропозицій до нормативно-правових документів;
- надсилання на запит директорату науки та інновацій МОН України результатів наукового доробку за темою дослідження;

- участі у науково-практичних заходах — 190 заходах, серед яких 135 міжнародних;
- викладання у ЗВО та наукових установах;
- оновлення інституційної політики Інституту вищої освіти НАПН України та ін.

Науковими працівниками відділу надано пропозиції до 13 нормативно-правових документів, серед яких пропозиції до:

- проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження національного плану заходів щодо впровадження принципів відкритої науки до 2030 року» (2022);
- проекту Закону України «Про академічну доброчесність» (2023);

Пропозиції до нормативно-правових документів

- Пропозиції до проекту розпорядження КМУ «Про затвердження національного плану заходів щодо впровадження принципів відкритої науки до 2030 року» (№6 від 25.05.2023 р.);
- Пропозиції до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 р. № 540» (щодо Порядку проведення державної атестації наукових установ) (№66 від 05.04.2023 р.);
- Пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо збори використання даних інформації державного архіву або державного оцифрування в освітніх проєктах, в науковій та науково-технічній діяльності» (№2211 від 15.08.2022 р.);
- Пропозиції та зауваження до Додаткової заяви Колегії Міністра освіти і науки України про реформування системи бюджетного фінансування здобуття вищої освіти (№ 379 від 24.10.2023 р.);
- Пропозиції щодо відкритості освіти на досягнення **пунктирів** (№ 157 від 04.10.2023 р.);
- Пропозиції щодо проєкту Закону України «Про академічне доброчесство» (№ 150 від 29.06.2023 р.);
- Рекомендації стосовно використання **відкритої відкритої** доступу під час розміщення наукових результатів та науково-технічної інформації в Інтернеті (№ 240 від 02.10.2023 р.);
- Пропозиції щодо розроблення Національним інститутом та забезпечення якості вищої освіти проєкту нормативно-правових актів, що стосуються підготовки академічної освіти проєкту вищої освіти (№ 310 від 04.09.2023 р.);
- Пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» для забезпечення та реалізації освітнього проєкту, ректор» (№ 10082) (№ 355 від 09.10.2023 р.);
- Пропозиції до проекту закону про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної підтримки під час здобуття вищої освіти (№ 387 30.10.2023 р.);
- Пропозиції до проекту державної стратегії розвитку науки, технологій та інноваційної діяльності (№ 388 від 30.10.2023 р.)

- рекомендацій стосовно використання ліцензій відкритого доступу під час розміщення наукових результатів та науково-технічної інформації в інтернеті;
- проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права»;
- проекту державної стратегії розвитку науки, технологій та інноваційної діяльності та ін.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес під час викладання 2 освітньо-наукових програм в Інституті вищої освіти НАПН України та 10 магістерських програм у ЗВО.

За результатами дослідження принципи відкритої науки апробовано та імplementовано в діяльності Інституту вищої освіти НАПН України.

Впровадження результатів дослідження

- Підготовка пропозицій до нормативно-правових актів
- На запит директорату науки та інновацій МОН України надано інформацію про науковий доробок за темою дослідження
- Участь у масових науково-практичних заходах
- Викладання у ЗВО та наукових установах
- Виступи на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях
- Оновлення інституційної політики

13 нормативних документів, включаючи 4 проекти Законів України
Запит МОН №7/329-23 від 01.08.2023

190 науково-практичних заходів, з них 135 міжнародних
Мастерських програм 10 ЗВО
2 освітньо-наукові програми Інституту вищої освіти

Виступи на 22 наукових та науково-практичних масових заходах, з них 16 міжнародних

Впровадження результатів дослідження в діяльність ІБО

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАДІЙ УКРАЇНИ

Впровадження в освітній процес в Інституті вищої освіти НАПН України

Окремі тематичні настанови у вищій освіті. Дисципліна «Філософія освіти та методологія освітніх досліджень».

Модуль 1 «Методи освітніх досліджень»

Окремі Політика і Адміністрація у вищій освіті «Назва дисципліни Організація та проведення дослідницько-інноваційної діяльності у вищій освіті, модуль «Наукометрія в оцінюванні результатів наукових досліджень»

Впровадження в освітній процес у ЗВО України

ОП: Парламентаризм і парламентарна держава

ЗВО: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ОП: Політична Парламентаризм у системі публічного управління, Політична і педагогіка вищої школи, Методика вивчання у вищій школі, Інноваційний менеджмент, Стратегічний менеджмент у публічному управлінні

ОП: Філософія

ЗВО: Ужгородський національний університет

Назва дисципліни: Основи курсових досліджень, Філософія освіти, Філософія науки

ОП: Політична, Політична бізнесу

ЗВО: Національний авіаційний університет

Назва дисципліни: Педагогіка та психологія вищої школи, Історія української державності та культури, Філософія соціальної трансформації, Соціальна психологія, Соціологія, Психологія праці та підприємств, Організація психологія, Психологія сучасного менеджменту, Психологія технологічної праці в парадигмі, Психологія технологічної діяльності на підприємстві, Психологія особистості та міжособистісного спілкування, Педагогічна психологія

ОП: Публічне управління та адміністрування

ЗВО: Національно-науковий інститут неперервної освіти і туризму Національного університету бізнесу і права України

Публічне управління України

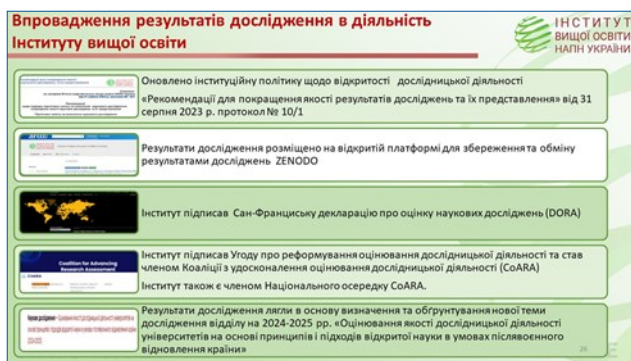
Публічне управління: Методологія публічного управління та адміністрування, Методологія та організація наукових досліджень, Основи наукових досліджень

ОП: Освіта, педагогіка науки (01 Освіта/Педагогіка)

ЗВО: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Назва дисципліни: Історія, Методологія і етика наукового пізнання, Організація та економіко-правові засади підготовки фахівців філософії, Агальний пробісний підхід педагогіки і психології, Сучасна технологія навчання і

INSPIRE

Зокрема оновлено інституційну політику щодо відкритості дослідницької діяльності, а саме:

- у серпні 2023 р. на засіданні вченої ради Інституту вищої освіти НАПН України прийнято «Рекомендації для покращення результатів досліджень та їх представлення»;
- відповідно до цих рекомендацій в листопаді — грудні 2023 р. в Інституті відбулися презентації та експертні обговорення із зовнішніми стейкхолдерами проєктів наукових досліджень за новими темами ще до початку їх виконання. Зокрема:
 - детальний план теми відділу дослідницької діяльності «Оцінювання якості дослідницької діяльності університетів на основі принципів і підходів відкритої науки в умовах післявоєнного відновлення країни» презентовано та схвалено оцінено експертами на засіданні Національного осередку CoARA в Україні;
 - результати дослідження розміщено на відкритій платформі ZENODO (з серпня 2023 р. документ переглянутий близько 300 разів);
 - Інститут є підписантом Сан-Франциської декларації про оцінку наукових досліджень DORA;
 - Інститут одним із перших в Україні підписав Угоду про реформування оцінювання дослідницької діяльності та став членом Коаліції з удосконалення оцінювання дослідницької діяльності (CoARA);
 - результати дослідження сприяли визначенню перспективних напрямів досліджень та лягли в основу обґрунтування нової теми відділу на

2024-2025 рр. «Оцінювання якості дослідницької діяльності університетів на основі принципів і підходів відкритої науки в умовах післявоєнного відновлення країни».

Таким чином, основні положення наукового дослідження доведено до рівня методичних розробок і практичних рекомендацій, які можуть бути використані:

- у діяльності різних стейкхолдерів для розроблення, організації та впровадження заходів, спрямованих на реалізацію завдань Національного плану щодо відкритої науки (Кабінет Міністрів України, 2022);
- виконання Україною Угоди про участь у Рамковій програмі з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (Верховна Рада України, 2022);
- для розбудови простору відкритої науки в українських університетах, наукових організаціях та установах;
- для інтеграції закладів вищої освіти та наукових установ України в Європейський дослідницький простір та Європейський простір вищої освіти;
- для розширення можливостей університетів як учасників забезпечення стійкості України в умовах повномасштабної російської військової агресії та повоєнного відновлення України як сильної європейської держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Верховна Рада України. (2022, 3 травня). *Угода між Україною, з однієї сторони, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншої сторони, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021-2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» (2233-IX)*. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-21
- Єдина державна електронна база з питань освіти. (2023). *Реєстр суб'єктів освітньої діяльності. Заклади вищої освіти*. <https://registry.edbo.gov.ua/>
- Кабінет Міністрів України. (2022, 8 жовтня). *Про затвердження національного плану щодо відкритої науки (892-p)*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-p>
- Кремень, В.Г. (ред.), Луговий, В.І., Саух, П.Ю., Драч, І.І., Слюсаренко, О.М., Скиба, Ю.А., Жабенко, О.В., Калашнікова, С.А., Таланова, Ж.В., Петрое, О.М., Оржель, О.Ю., Реейло, І.Ю., & Набок, М.В. (2023). *Вища освіта України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення: виклики і відпові-*

- ді :науково-аналітична доповідь. Київ: Педагогічна думка. <https://doi.org/10.37472/NAES-IHED-2023>
- Луговий, В., Драч, І., Петроє, О., Зінченко, В., Мелков, Ю., Жилиєв, І., І. Рєгейло, Базелюк, Н., & Камішин В. (2021). *Теоретичні основи підвищення дослідницької спроможності університетів України в контексті імплементації концепції «Відкрита наука»*: препринт (аналітичні матеріали) (В. Луговий, О. Петроє, ред.). Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/doslidn-univ_2021-206p.pdf
- Луговий, В., Драч, І., Петроє, О., Зінченко, В., Мелков, Ю., Жилиєв, І., І. Рєгейло, Базелюк, Н., & Камішин В. (2022). *Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду з підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»*: препринт (аналітичні матеріали) (В. Луговий, О. Петроє, ред.). Київ: Інститут вищої освіти НАПН України. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/doslidn-univ_IVO-2022-147p.pdf
- Луговий, В., Драч, І., Петроє, О., Зінченко, В., Мелков, Ю., Жилиєв, І., І. Рєгейло, Слободянюк, О., & Базелюк, Н. (2023). *Теоретичні та методичні основи модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України у контексті імплементації концепції «Відкрита наука» та повоєнного відновлення України як сильної європейської країни*: монографія (В. Луговий, І. Драч, О. Петроє, ред.). Київ: Інститут вищої освіти НАПН України. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2024/02/doslidn-univ-vidkryta-nauka_IVO-2023-173p.pdf
- UNESDOC Digital Library. (2021). *UNESCO Recommendation on Open Science*. <https://doi.org/10.54677/MNMH8546>
- European Commission. Directorate-General for Research and Innovation. (2015). *Open innovation, open science, open to the world. A vision for Europe*. Publications Office. <https://data.europa.eu/doi/10.2777/061652>
- European University Association. (2021, February). *Universities without walls. A vision for 2030*. <https://eua.eu/downloads/publications/universities%20without%20walls%20a%20a%20vision%20for%202030.pdf>

ON THE RESULTS OF THE STUDY «ENHANCING THE RESEARCH CAPACITY OF UKRAINIAN UNIVERSITIES UNDER WAR AND POST-WAR RECOVERY IN THE CONTEXT OF IMPLEMENTING THE OPEN SCIENCE CONCEPT»

According to the results of the scientific report at the meeting of the Presidium of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine on February 22, 2024

Volodymyr Lugovyi

DSc in Pedagogy, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine, First Vice-President, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Iryna Drach

DSc in Pedagogy, Associate Professor, Director, Institute of Higher Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Olha Petroye

DSc in Public Administration, Professor, Head of the Department for Universities' Research Activities, Institute of Higher Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv

Iryna Reheilo

DSc in Pedagogy, Senior Researcher, Head of the Scientific and Organisational Department, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. The article presents the results of a scientific study on the topic "Enhancing the Research Capacity of Ukrainian Universities under War and Post-War Recovery in the Context of Implementing the Open Science Concept" (State Registration No.0122U200775). The relevance of the study is substantiated, which is due to the urgency of the tasks of developing the research activities of universities; integration of domestic universities into the European Higher Education Area and the European Research Area; expansion of their capabilities as participants in ensuring the stability of Ukraine in the context of full-scale Russian military aggression and post-war recovery of Ukraine as a strong European state. The purpose, tasks and methodological basis of the study are characterized, the most significant results at its three stages are presented. Methodological recommendations for the modernizing the mechanisms for improving the research capacity of Ukrainian universities are proposed.

Keywords: research activity; open science; research e-infrastructure; research assessment; mechanisms for enhancing research capacity; universities; European integration; post-war recovery.

Дата публікації: 4 березня 2024 р.